

Jaarverslag en activiteitenoverzicht Pennings Foundation 2024

Met een afwisselend programma richtten we in 2024 de focus op fotografie en video en via deze media op het **visualiseren** van uiteenlopende onderwerpen en steeds vaker over **maatschappelijke thema's**. We organiseerden samen met beeldmakers grote en kleine tentoonstellingen. De grote tentoonstelling gingen gepaard met een randprogramma. Maar ook los van het programma organiseerden we activiteiten. Ons programma was **meerstemmig, divers en inclusief**. Zowel tentoonstellingen als activiteiten leverden mooie discussies op. En dat is wat we beogen: dat kunst ons op een andere manier laat kijken naar de wereld en aanzet tot nadenken over hoe we in het leven staan. Het publiek bestaat enerzijds uit in fotografie geïnteresseerden en anderzijds uit bezoekers die afkomen op bepaalde onderwerpen of maatschappelijke thema's. Het **scholenbezoek** zit in de lift! Vele klassen van Voortgezet Onderwijs, MBO en HBO bezochten de tentoonstellingen.

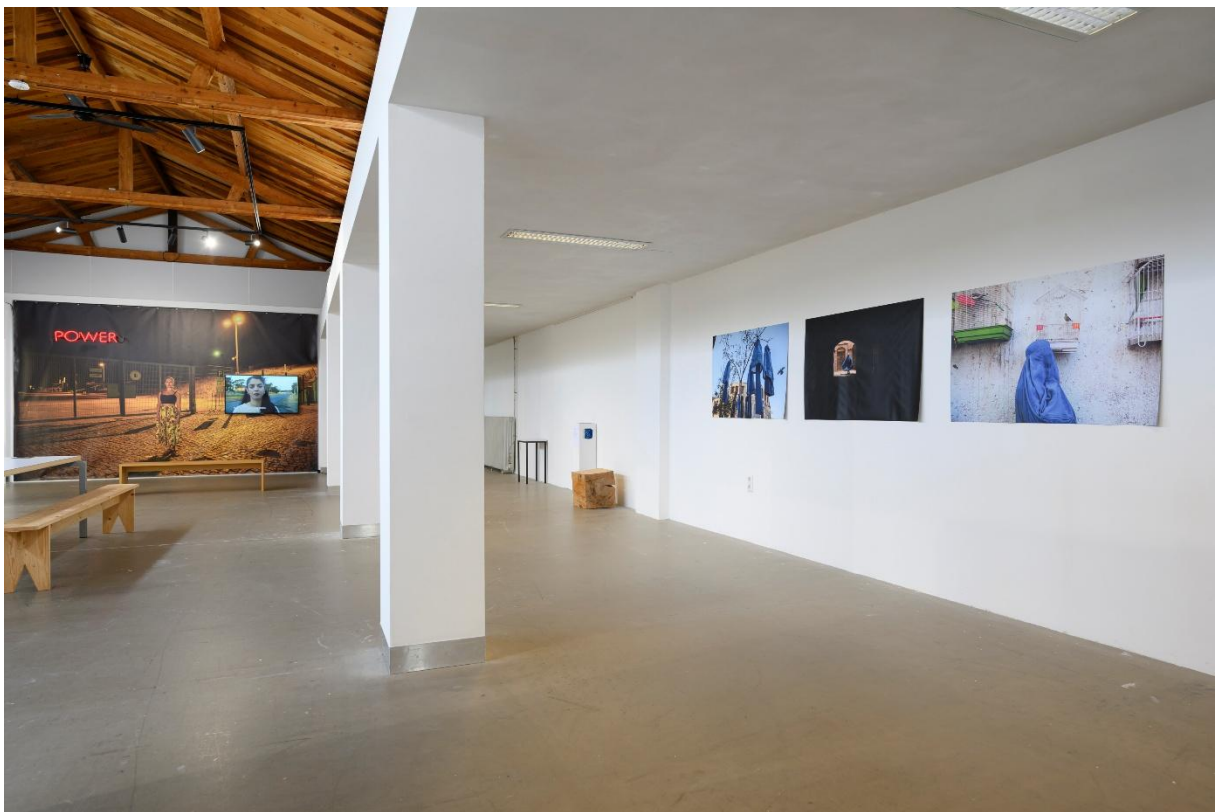
We begonnen het jaar met de ludieke tentoonstelling 'Ornithology'. Daarna volgde de tentoonstelling 'I am', die op indringende of juist poëtische wijze de ondergeschikte positie van de vrouw in Zuidwest-Azië belichtte. Met de tentoonstellingen 'Into the queenverse', 'Where we bloom' en 'The (un)fortunate man' en ook TalentWall #12 gaven we ruimte aan queer en de homo scene. 'With one eye open', over de wereld van de graffiti scene, bleek een publiekstrekker. Bezoekers kwamen uit heel Europa kijken naar foto's en films van deze **subcultuur**. December stond in het teken van **amateurfotografie**. We boden de Bondsmeesterklasse van de Fotobond een podium. Tegelijkertijd toonden we urbex foto's van Tsjernobyl. Het hele jaar door boden we jonge makers een podium op de **TalentWall**. We zochten **verbinding met de stad** door meerdere keren te kiezen voor makers en curatoren uit Eindhoven. Ook zochten we aansluiting met de festivals DDW en GLOW.

Met de Bibliotheek, de Fotoboekenbeurs, Boekpresentaties en de PF Shop zetten we het **fotoboek** centraal. De shop vormt een aardige bron van inkomsten. Daarmee steunen we de makers van de producten die we verkopen en ook de stichting.

EXPOSITIES EN RANDPROGRAMMA

Ornithology > Anne Geene en Arjan de Nooy | 16 dec 2023 t/m 2 mrt 2024

Met [Ornithology](#) maakten Anne Geene en Arjan de Nooy een tentoonstelling over hun pseudowetenschappelijke studie van vogels. Op ludieke wijze namen zij onze neiging om te verzamelen, ordenen en categoriseren en daar betekenis aan te ontleen op de hak. Ook lieten zij zien dat geschiedenis voortdurend herschreven kan worden. Anne Geene gaf tijdens de Artist Talk (3 feb) een toelichting. De werkgroep educatie maakte een hand-out met opdrachten speciaal voor jonge bezoekers.

I am > groepstentoonstelling | 8 maart t/m 1 juni 2024

Met het werk van fotografen uit Iran, Afghanistan, Egypte en Nederland richtten we in de tentoonstelling [I AM](#) de focus op de ondergeschikte positie van de vrouw in Zuidwest-Azië. Een aantal beelden was aangrijpend, andere meer poëtisch. De titel verwijst naar de protestactie die wereldwijd ontstond nadat in Iran in september 2022 de 22-jarige Koerdisch-Iraanse vrouw Jina Mahsa Amini was opgepakt door de zedenpolitie omdat ze haar hoofddoek te los droeg en dat met de dood moest bekopen. Maar 'I am' verwijst ook naar uitspraken van William Shakespeare, 'I think, therefore I am', en René Descartes, 'Cogito ergo sum', oftewel 'Ik denk, dus ik ben'.

De contacten met de buitenlandse fotografen kwamen tot stand via de Eindhovense fotograaf Maryam Yazdani. Ook besteedden we aandacht aan het dorp Jinwar in het noorden van Syrië waar vrouwen met hun kinderen een zelfstandig bestaan leiden. Deze

presentatie leidde tot een discussiemiddag over Jineoloji (over vrouwenemancipatie) geleid door de Werkgroep Eindhoven Kobanê van Vredesburo Eindhoven. Diverse groepen bezochten de tentoonstelling, o.a. een groep vrijwilligers die taalles geeft aan migranten.

Into the Queenverse > Queer040 | 5 t/m 22 juni 2024

Portretten van Drag Queens uit Eindhoven van Faron van Leeuwen en Dennis Drummen werden getoond in [Into The Queenverse](#) in het kader van de Pride Week in Eindhoven. Ma'MaQueen (bekend van het TV-programma Drag Race Holland) verzorgde een live performance (11 juni).

SintLucas > eindpresentatie | 28 juni t/m 20 juli 2024

Sinds 2017 is tegen het einde van het schooljaar het podium steevast voor SintLucas voor de [Eindexpositie](#). De studenten fotografie tonen hun beste werk. Dat kan een serie zijn uit een de 4 disciplines: reportage-, mode, portret- of productfotografie. Maar ze mogen ook vrij werk laten zien. De laatste jaren gaat dat steeds meer in de richting van storytelling: het vertellen van een persoonlijk verhaal met fotografisch beeld. De studenten mochten hun eigen presentaties maken en ophangen.

Where we bloom > Jesse van de Berg | 28 jun t/m 24 aug 2024

[Where We Bloom](#) was een utopische presentatie van Jesse van den Berg over intimiteit, queerness en je thuis voelen bij elkaar. Een plek waar mens en natuur op harmonieuze wijze met elkaar verweven zijn. Geluid o.a. van krekels maakte wezenlijk deel uit van de sfeerbeleving.

The (un)fortunate man > fotografieverzameling Jo Brunenberg | 27 jul t/m 24 aug 2024

In de zomervakantie bleven we open en toonden we een deel uit de fotografiecollectie mannelijk naakt van verzamelaar Jo Brunenberg, met niet alleen aandacht voor grote namen om ook voor minder bekende fotografen. De tentoonstelling toonde ook een keur aan fotografische druktechnieken. Bij de tentoonstelling verscheen een boekje. Zie [De verzamelaar aan het woord](#)

With One Eye Open > groepstentoonstelling | 7 sep t/m 30 nov 2024

De Eindhovense curator Jasper van Es bracht met de tentoonstelling [With One Eye Open](#) een fascinerende reis door de geschiedenis en ontwikkeling van graffitifotografie. Hij belichtte niet alleen de subcultuur van graffiti zelf, maar benadrukte ook de essentiële rol van fotografie in het vastleggen en documenteren van deze vluchtige kunstvorm. De titel verwijst enerzijds naar de manier waarop een fotograaf door de cameralens kijkt, anderzijds naar de constante alertheid die nodig is vanwege de risico's die zowel tijdens als na het fotograferen aanwezig zijn. Samen met (internationale) fotografen ontwikkelde hij creatieve presentatievormen. In het midden was een mini skate ramp opgebouwd (door designstudio mo man tai uit Eindhoven), die ook gebruikt mocht worden.

Het Mondriaan Fonds koos Pennings Foundation uit voor de presentatie van de essaybundel *Scratching the Surface. Een verkenning van graffiti en streetart* (1 nov). Jasper van Es kwam meerdere keren over de tentoonstelling vertellen, o.a. voor Stadsmaatschappij Transmissie (27 sept). De tentoonstelling werd druk bezocht door bezoekers uit heel Europa, veelal kenners van de graffiti scene.

Dat een, tot nu toe onbekende maker (of opdrachtgever) het nodig vond onze gehele gevel van graffiti te voorzien gaf een dubbel gevoel. Aan de ene kant bracht het de gewenste discussie over graffiti op gang, maar aan de andere kant bracht het ook flinke schade toe aan het pand. We hebben de graffiti (een NS-trein) op de gevel omarmd en deel gemaakt van de tentoonstelling. Dat resulteerde in een anonieme brief naar het ED waarna een tweede [artikel](#) in de krant verscheen.

DDW > mo man tai – 17 t/m 27 okt 2024
Tijdens de DDW was de tentoonstelling *With One Eye Open* te zien en de skate ramp te gebruiken. Ook boden we een podium aan studio mo man tai. De skateramp vormde de kern van [Cloud Cuckoo Land](#), een onderzoeksexperiment waar skatecultuur en stedelijk design samenkomen.

Glow > Kas van Vliet – | 9 t/m 23 nov 2024

In het kader van festival GLOW in Eindhoven presenteerde Kas van Vliet zijn installatie [NEO EHV](#) bestaande uit lichtbakken met fotografie (collages van architectuur in Eindhoven) en een soundscape. Tijdens een Soeplezing (14 nov) gaf hij tekst en uitleg.

I Talk in Pictures > BMK | 14 dec 2024 t/m 11 jan 2025

In december boden we de Fotobond voor amateurfotografen een podium met de tentoonstelling [I Talk in Pictures](#) ter ere van het 65-jarig bestaan van de Bondsmeesterklasse. De Bondsmeesterklasse organiseerde een serie openbaar toegankelijke lezingen over straatfotografie en documentaire fotografie, verzorgd door Marco Bastmeijer, Peter van Tuijl en Peter Willemse. (Ook in januari waren er lezingen, van Armando Jongejan, Frans Artz en Herman Schartman, over het leven in een abdij, smartphone en AI en stedelijk landschap).

Tsjernobyl > Anita Spooren en Wigo Worseling | 14 dec 2024 t/m 11 jan 2025
[Tsjernobyl](#): 'een verstilde getuigenis' was een duo expositie van twee Brabantse urbex fotografen, Anita Spooren en Wigo Worseling, waarbij ieder op eigen wijze de gevolgen van de kernramp in Tsjernobyl uit 1986 toonde. Zij gaven een boeiende lezing (18 dec) waarbij ze vertelden over de ramp en hun reis naar Pripjat net voor Corona en net voor de inval van Rusland in Oekraïne.

Ook aan klassen van SintLucas vertelden ze over de impact van de ramp. De Eindhovense Photowalk nam deze tentoonstelling op in hun route (27 dec).

TalentWall

In 2024 organiseerden we 4 presentaties van jonge makers op de TalentWall:

#9 Pol Sangster – 16 dec 2023 t/m 2 mrt 2024

Met de installatie 'Invisible roots', bestaande uit een afgesloten glazen bak met daarin foto's van grote bomen en daaraan toegevoegd schimmels van zieke bomen, gaf Pol Sangster als het ware zijn foto's terug aan de natuur. Om daarmee te ageren tegen de heersende opvatting dat de mens boven de natuur staat. Tijdens een artist talk (3 feb) vertelde hij over zijn beweegredenen. [TalentWall 9 - Invisible roots](#)

#10 Alida van Gool – 1 jun t/m 24 aug 2024

Met de installatie 'Cache', bestaande uit kleine foto's die associatief met elkaar verbonden waren door draden, creëerde Alida van Gool een interactieve zoektocht naar bewustzijn, perceptie en verbeelding. Ze bouwde de presentatie op in de vorm van een performance (1 jun). Tijdens een artist talk (23 aug) vertelde ze over haar aanpak. [TalentWall 10 - CACHE](#) Na afloop schreef ze:

“Het is als autonoom kunstenaar zelden zo dat je artistiek 'carte blanche' krijgt voor een expositie of presentatie van je werk, zeker als je je in de beginfase van je kunstpraktijk bevindt. En toch is dit precies wat ik heb ervaren voor het inrichten van de TalentWall bij Pennings Foundation. Ik heb geheel mijn eigen invulling kunnen geven aan de vorm en inhoud van het gemaakte en getoonde werk, en de medewerkers van Pennings Foundation hebben op meerdere momenten gefungeerd als klankbord. De mogelijkheid tot overleg of 'sparren' over ideeën, en het vertalen ervan naar een concrete publiekspresentatie, was er altijd.

Het naar eigen inzicht inrichten van de ruimte bleek een enorme stimulans voor mijn artistieke ontwikkeling en mijn vermogen om mijn artistieke visie concreet te vertalen naar nieuw werk. Naast het kunnen realiseren van een drie maanden durende expositie, een openings-performance en artist talk heeft de samenwerking met Pennings Foundation mij het vertrouwen gegeven dat ik op de juiste weg ben en aanknopingspunten gegeven voor mijn verdere ontplooiing. Plekken als Pennings Foundation, waar je als startend kunstenaar jezelf artistiek-inhoudelijk en organisatorisch kan ontwikkelen, zijn tegelijkertijd schaars en onmisbaar in het culturele veld.”

#11 Hobie Minnebreuker – 7 sep t/m 23 nov 2024

Hobie Minnebreuker onderzocht met het project [Indruk](#) de complexiteit en kwetsbaarheid van het menselijk lichaam. Die kwetsbaarheid toonde hij door bewust imperfecties en veranderingen aan te brengen in de door hem gebruikte fotopolymeer etstechniek. Tijdens zijn presentatie op de TalentWall werkte hij aan een boek en startte hij een crowdfund-actie. De boekpresentatie vond plaats op 27 oktober.

#12 Noor Boiten – 30 nov t/m 1 mrt 2025

Noor Boiten onderzocht het thema gender en experimenteerde met het visualiseren van vormen van verzet tegen uniformiteit als genormaliseerd ideaal. Dat deed ze met fotoafdrukken op stoeptegels en bakstenen waar een barst in zat, om aan te geven dat gender, net als de stenen met een barst, niet beantwoordt aan het homogene ideaalbeeld. (Op woensdag 12 feb 2025 transformeerde ze de presentatie en tijdens een Soeplezing vertelde ze over haar project.) [TalentWall 12 - Noor Boiten](#)

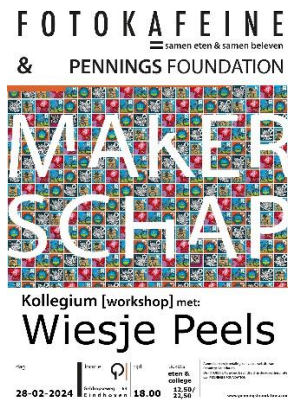
EDUCATIE EN ACTIVITEITEN

LEZINGEN

Naast bovengenoemde lezingen en artist talks in relatie tot tentoonstellingen en presentaties, organiseerden we ook lezingen los daarvan. Op 18 januari vertelde Reinout van den Bergh over zijn project en boek [Eboundja](#), over een vissersdorp in het zuiden van Kameroen dat door de aanleg van een grote Chinese zeehaven een onzekere toekomst tegemoet gaat.

Op 22 mei gaf [Paul van Mameren](#) als opmaat naar de Fotoboekenbeurs een lezing over de geschiedenis van het Nederlandse fotoboek en vertelde hij over zijn uitgeverij Lecturis.

Op 21 november vertelde Rafaël Philippen over het door hem opgezette concept [De Beeldmix](#), waarbij een hedendaagse fotograaf zich laat inspireren door het werk van een 'klassieke' Nederlandse fotograaf. Aanvullend vertelde de jonge fotograaf Isa de Jong over haar project 'Vandaag groei ik', geïnspireerd op het legendarische boek 'Wij zijn 17' van Johan van der Keuken.

FOTOKAFEINE

[Fotokafeine](#) blijkt een succesvolle formule. Het is een verrassingsavond. Wat vaststaat is dat er een beeldmaker wordt uitgenodigd en er gezamenlijk wordt gegeten. Daarna volgt een 'vertelling'. Maar hoe die vertelling vorm krijgt, bepaalt de fotograaf.

[Wiesje Peels](#) greep Fotokafeine aan voor het geven van een workshop (28 feb) over het makerschap.

[Gemma van Linden en Sarai van de Boel](#) namen filosofieën uit Van de Boels boek 'Ontsporen' als uitgangspunt (30 mei). Wat geeft een kunstenaar weg van zichzelf? Wat heeft een foto of ander kunstwerk ons te vertellen over onszelf?

[Anaïs López](#) gaf een inkijkje in haar maakproces (3 okt), waarbij haar uitgangspunt is dat de werkelijkheid altijd vreemder is dan welk verhaal je zelf zou kunnen bedenken. Ze toonde haar film BloodTies, het resultaat van een onderzoek naar haar complexe familiegeschiedenis.

PORTFOLIOREVIEWS

Tweemaal per jaar bieden we fotografen van elk niveau de gelegenheid hun werk te laten beoordelen door professionele reviewers. De [Portfolio reviews](#) zijn laagdrempelig en van de reviewdagen wordt goed gebruik gemaakt.

WORKSHOPS

[Forum BEELDTaal](#) organiseert al enkele jaren bij Pennings Foundation een workshop Verhalende Fotografie. De workshop wordt 2x per jaar aangeboden, in het voorjaar en het najaar.

Educatie medewerkers van Pennings Foundation ontwikkelden een workshop Cyanotypie die nu regelmatig aangeboden kan worden aan volwassenen en kinderen.

Speciaal voor scholenbezoek ontwikkelden de educatiemedewerkers een aantal [Workshops](#): Ruimte, One minute sculpture, Identiteit en Zine maken.

SCHOLENBEZOEK

In 2024 hebben we veel scholen ontvangen, van VO tot MBO en HBO. Ze kwamen specifiek voor tentoonstellingen (vooral voor I AM en With One Eye Open, maar ook voor Ornithology, Where we bloom en Tsjernobyl) of voor workshops en namen dan de expositie mee. Deze scholen bezochten ons:

VO: Van Maerlant, Augustinianum, Montessori, Novalis,

MBO: SintLucas, Summa

HBO: Fontys, Design Academy

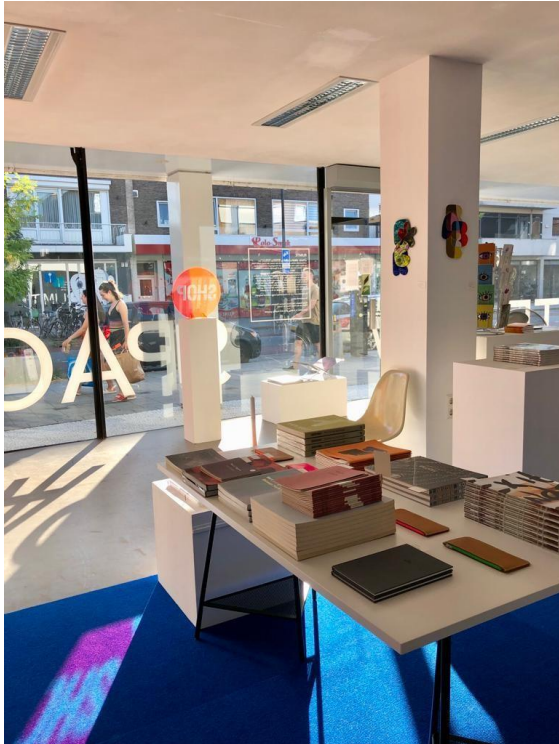
Ook de Weekendschool bezocht ons. Meerdere scholen nemen een bezoek aan Pennings Foundation op in hun curriculum en zullen ons jaarlijks gaan bezoeken.

FOTOBOEKEN

Pennings Foundation heeft een [Bibliotheek](#) met zo'n 6000 boeken met een specialisatie van 4000 Nederlandse fotoboeken (de Schenking Adrie Mennen). Het catalogiseren in een landelijk systeem vordert gestaag. Het voltooiën van het invoeren van de monografieën uit de verzameling Mennen was reden om de bibliotheek officieel open te stellen voor publiek. Dat gebeurde tijdens de [Fotoboekenbeurs](#) die we op 25 mei organiseerden.

We ontwikkelden een les over de geschiedenis van het Nederlandse fotoboek, samen met Paul van Mameren van de Eindhovense uitgeverij Lecturis, voor studenten van SintLucas. De les kan voortaan jaarlijks worden aangeboden. Zoals hierboven vermeld bij Lezingen gaf Paul van Mameren als opmaat naar de Fotoboekenbeurs een lezing over het Nederlandse fotoboek en vertelde hij over de geschiedenis van Lecturis.

Naast genoemde **boekpresentaties** van het Mondriaanfonds en van Hobie Minnebreuker presenteerde ook dichtster Monique Hendriks (18 mei) haar 'boek'. In feite was het een schijfje met foto's van Bas Berends dat middels een viewmaster bekeken kon worden.

Via de **PF Shop** worden vooral fotoboeken verkocht. Daarbij werken we samen met uitgeverijen Lecturis en Jap Sam Books en met de Eindhovense boekhandel Motta. Het aanbod van fotoboeken wisselt regelmatig en wordt aangepast aan de actualiteit en aan het programma van tentoonstellingen en activiteiten. De shop is goed zichtbaar vanaf de straat en trekt extra bezoekers uit de buurt en toevallige passanten die dan ook de tentoonstelling bezoeken.

STAGIAIRE

Dagmar Hoebergen van de Opleiding media- & eventmanager bij SintLucas in Boxtel liep een aantal maanden stage op het gebied van communicatie.

EXTERN

Directeur Petra Cardinaal is naast haar werkzaamheden voor Pennings Foundation ook projectcoördinator van het talentontwikkelingstraject **Jump!** onderdeel van het TalentHub programma van de Provincie Noord-Brabant. Pennings is penvoerder van het jump! traject. En ook dit jaar werd zij weer gevraagd het afstudeerwerk van studenten van de Fotoacademie te Amsterdam te beoordelen en werk te bespreken bij Forum Beeldtaal en bij de Fotobond.

COMMUNICATIE

De website is het belangrijkste communicatiemiddel van Pennings Foundation. Via persberichten, nieuwsbrieven en social media verwijzen we steeds naar onze website, die dan ook up-to-date is. Via blogs doen wij verslag van exposities en randprogrammering. Door tijdgebrek is dit niet goed bijgehouden. Met terugwerkende kracht wordt dit alsnog uitgevoerd.

De social media die we gebruiken zijn Facebook, Instagram en LinkedIn. We merken dat veel mensen Facebook hebben verlaten. Instagram en LinkedIn zijn daardoor belangrijker geworden. Vooral de stories op Instagram (die worden doorgeplaatst op Facebook) zijn populair.

Aankondigingen van tentoonstellingen en activiteiten staan in de belangrijkste regionale en landelijke agenda's.

Bij [In de pers](#) staan de belangrijkste reviews en interviews. Het Eindhovens Dagblad, Brabant Cultureel, Volkskrant Magazine, Pf Magazine, de Kunstkrant, Zout Magazine, Mixed Grill en

Winq besteedden aandacht aan onze tentoonstellingen. De Iriskrant besteedde aandacht aan de Pf Shop.

FAIR PRACTICE

Door subsidie van Stichting Cultuur Eindhoven, de provincie Noord-Brabant (Impulsgelden) en het Mondriaanfonds (projectsubsidie) waren we in staat makers en curatoren beter te belonen met een fee die gaat richting de richtlijnen van het Mondriaanfonds. Ook werden er meer materiaalkosten (zoals prints) door ons gefinancierd.

Pennings Foundation heeft 2 medewerkers in dienst (voor 10 en 12 uur), een zestal ZZP-ers, en alle vrijwilligers ontvangen een vrijwilligersvergoeding.

TOT BESLUIT

Onze exposities en activiteiten hebben een prachtige rol gespeeld in het verrijken van het culturele landschap van Eindhoven en ver daarbuiten. De diverse presentaties hebben niet alleen de stad verlevendigd, maar ook belangrijke discussies aangewakkerd en sterke verbindingen binnen onze gemeenschap gecreëerd. Pennings Foundation blijft een cruciaal platform voor fotografie en video. Hier krijgen zowel gevestigde kunstenaars als veelbelovende nieuwkomers de kans om hun projecten te tonen.

We zijn trots op de bijdrage die we leveren aan het culturele veld en kijken uit naar de vele inspirerende projecten die nog gaan komen.

Foto's: Peter Cox